

Revizyon No	Yapılan Revizyon	Rev. Sayfası	Revizyon Tarihi	Revizyonu Yapan
01	Kurum prosedür, talimat, Sağlıkta Akreditasyon Standartları ve Sağlıkta Kalite Standartları kapsamında revize edilmiştir.	Tüm sayfalar	07.09.2020	Filiz ALBAYRAK Kalite Yöneticisi
HAZIRLAYAN		KALİTE SİSTEM ONAYI		ONAY
KALİTE YÖNETİCİSİ		KALİTE YÖNETİCİSİ		BAŞHEKİM

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :2/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu rehberin amacı, kurumda kullanılan kısaltmaları ve tanımları belirlemek, bu tanımlara ve kısaltmalara standart getirmektir. Sağlıkta Akreditasyon Standartları, Sağlıkta Kalite Standartları, kurum prosedür ve talimatlarını kapsar.

2. KISALTMALAR

112	:Acil Çağrı Merkezi
ABİYE	:Asemptomatik Bakteremik İdrar Yolu Enfeksiyonu
ACT	:Etkinleştirilmiş Pıhtılaşma Zamanı
AF	:Atrial Fibrolasyon
AGİ	:Asgari Geçim İndirimi
ANT	:Ateş Nabız Tansiyon
APTT	:Aktive Porsiyel Tromboplastin Zamanı
ASSH	:Acil Servis Sorumlu Hemşiresi
ATT	:Acil Tıp Teknisyeni
BA	:Satın Alınan Mal ve Hizmetler
Bağ-Kur	:Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu
BDK	:Bilimsel Danışma Kurulu
BEÇ	: Basıncı elastik çorap, dereceli kompresyon çorabı
BKI	:Beden kütle indeksi;
BKM	:Bölge Koordinasyon Merkezi
BOS	:Beyin Omurilik Sıvısı
BS	:Satılan Mal ve Hizmetler
CAE	:Cerrahi Alan Enfeksiyonu
CE	:Kullanılan ürünün Avrupa iş ve işçi güvenliği standartlarına uygun olduğunu gösteren kısaltma
CLSI	:Clinical and laboratory standards institute
CO	:Kardiyak out-put
CO2	:Karbondiyoksit
CPM	:Continuous Passive Motion/ Sürekli Pasif Hareket
CRP	:C Reaktif protein
CVP	:Santral Venöz Basıncı
ÇKS	:Çocuk kalp sesleri
ÇMA	:Çalışan Memnuniyeti Anketi
D.V.	:Damga Vergisi
DAB	:Diastolik Arter Basıncı

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :3/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

DK	:Dış Kaynaklı
DMAH	:Düşük molekül ağırlıklı heparin
DÖF	:Düzeltilici ve önleyici faaliyetler
DSÖ	:Dünya Sağlık Örgütü
DVT	:Derin ven trombozu
EEG	:Elektroensefalografi
EKG	:Elektrokardiyografi
EKH	:Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi
EKK	:Enfeksiyon Kontrol Kurulu
EN	:Kullanılan ürünün Avrupa standartlarına uygun olduğunu gösteren kısaltma
ESWL	:Ekstra Corporeal Shock Wave Lithotripsy (Vücut Dışından Şok Dalgası İle Taş Kırma)
ESWT	:Extracorporeal Shock Wave Therapy
ETCO2	:End tidal CO2
EVİK	:Enfeksiyon Bağlı Ventilator İlişkili Komplikasyon
Ex	:Ölü
Extremite	:Organ
FR	:Form
FTR	:Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
G.V.	:Gelir Vergisi
GSS	:Genel Sağlık Sigortası
HAP	:Hastane Afet Planı
HBV	:Hepatit B
HBYS	:Hastane Bilgi Yönetim Sistemi
HCV	:Hepatit C
HDK	:Hasta Deposu Kullan
HDV	:Hepatit D
HEK	:Hurda Enkaz Kullanılamaz
HIT	:Heparinle indüklenmiş trombositopeni
HIV	:Human İmmuno Deficiency Viruz
HKP	:Hastane kökenli pnömoni
Hood	:Bebeğinin Başına O2 Yoğunluğunu Sağlamak İçin Takılan Malzeme
HUV	:Hekim Uygulamaları Veri tabanı
IMV Uygulaması:	İnvaziv Mekanik Ventilasyon
İK	:İnsan Kaynakları
İSG	:İş sağlığı ve güvenliği

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :4/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

K.D.V	:Katma Değer Vergisi
K.G.V.	:Kurum Geçici Vergi
K.G.V.M	:Kurum Geçici Vergi Matrahı
K.V.	:Kurumlar Vergisi
KBB	:Kulak Burun Boğaz
KBRN	:Kimyasal harp maddeleri ve zehirli endüstriyel kimyasal maddeler, Biyolojik harp maddeleri ve toksinler, Radyasyon yayan cihazlar ve radyasyon kazaları, Nükleer silahlar
Kİ-İYE	:Kateter ilişkili İdrar Yolu Enfeksiyonu
KİO-İYE	:Kateter ilişkili Olmayan İdrar Yolu Enfeksiyonu
KKD	:Kişisel Koruyucu Donanım
KKM	:Komuta Koordinasyon Merkezi
KKT	:Kuru Kimyevi Toz
KNA	:Kök Neden Analizi
KOAH	:Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı
KTM	:Kan Transfüzyon Merkezi
kV	:Kilo watt
KVC	:Kardiyo Vasküler Cerrahi
KVKK	: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
KYD	:Kalite Yönetim Direktörü
LED	:Işık Yayan Diyot
LS	:Liste
LSD	: Laboratuvar Sorumlu Doktoru
mA	:Mili Amper
MAS	:Modifiye Aldrete Skoru
MEDULA	:Sağlık Sektörünün bilişim ağına verilen isim
mmHg	:Milimetre Civa
MRSA	:Metisiline Dirençli Staphylococcus Aureus
MSDS	:Ürün Güvenlik Bilgi Formu
MSÜ	:Merkezi Sterilizasyon Ünitesi
NGS	:Nazo Gastrik Sonda
NIMV	:Non İnvaziv Mekanik Ventilasyon
NIMV Uygulaması:	Noninvaziv Mekanik Ventilasyon
NST	:Non Strest Test
O2	:Oksijen
OAB	:Ortalama Arter Basıncı

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :5/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

OAK	:Oral Antikoagulan
OFF	:Kapama tuşu
ON	:Açma tuşu
OVİP	:Olası Ventilator İlişkili Pnömoni
PAB	:Pulmoner Arter Basıncı
PACS	:Arşiv ve Görüntü Aktarım Sistemi
PCA	:Hasta Kontrollü Anestezi
PCWP	:Pulmoner Arter Wedge Basıncı
PE	:Pulmoner Emboli
PEG	:Perkütan Endoskopik Gastrostomi
PH	:Bir çözeltinin asitlik ve bazlık derecesini tarif eden ölçü birimi
PL	:Plan
PPM	:Herhangi ibir karışımda toplam madde miktarının milyonda biri
PR	:Prosedür
PSG	:Polisomnografi Tetkiki
PTZ	:Protombin Zamanı
PUKÖ	:Planla, Uygula, Kontrol et, Önlem al
PVC	:Periferik Venöz Katater
QC01	:Normal kontrol PT ve APTT
QC02	:Patolojik kontrol PT
QC03	:Citrol 2 sadece APTT
RADKOR	:Radyasyondan Korunma Uzmanları Derneği
RDS	:Respiratuar dispne sendromu
RH	:Rehber
RSV	:Respiratuar Sinsiyal Virüs
SAB	:Sistolik Arter Basıncı
SAS	:Sağlıkta Akreditasyon Standartları
SBİE	:Sağlık Bakımı İlişkili Enfeksiyon
SF	:Serum Fizyolojik
SGK	:Sosyal Güvenlik Kurumu
SHKS	:Sağlıkta Hizmet Kalite Standartları
SKS	:Sağlıkta Kalite Standartları
SML	:Sağlık Meslek Lisesi
SMS	:Kısa mesaj
SUT	:Sağlık Uygulama Tebliği

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :6/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

SVK	:Santral Venöz Katater
SVT	:Supra Ventriküler Taşikardi
ŞM	:Şema
T.C.	:Türkiye Cumhuriyeti
TA	:Tansiyon
TAP	: Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği
TDP	:Taze donmuş plazma
TL	:Talimat
TPN	:Total Parenteral Nutrisyon
TSS	:Tamamlayıcı Sağlık Sigortası
TTB	:Türk Tabipler Birliği
TUT	:Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliği
UFH	:Fonksiyone olmamış heparin
UPS	:Kesintisiz Güç Kaynağı
USG	:Ultrasonografi
ÜSE	:Üriner Sistem Enfeksiyonu
VE	:Ventriküler Fibrilasyon
Ventilatör	:Solunum Cihazı
VF	:Ventriküler fibrilasyon; Karıncıklardan kaynaklanan tamamen düzensiz yetersiz kasılmalardan oluşan ölümcül bir ritim bozukluğudur
VID	:Ventilatör ilişkili Durum
VIO	:Ventilatör ilişkili olay
VİP	:Ventilatör ilişkili pnömoni
VR	:Bekleme esnasında karşı tarafa dinletilen mesajlar
VRE	:Vankomisin Rezistans Enterekok
VT	:Ventriküler taşikardi; En az 3 ventriküler erken vurunun arka arkaya gelmesi ve kalp hızının 120/dk'nın üzerinde olması durumudur
VTE	: Venöz tromboembolizm
Weaning	: Ventilatörden Ayrılma
Y.K.K	:Yönetim Kurulu Kararı
YDYB	:Yenidoğan Yoğun Bakım
YOVIP	:Yüksek Olası Ventilator İlişkili Pnömoni
YUPASS	: Yurt Dışı Provizyon, Aktivasyon ve Sağlık Sistemi

2.TANIMLAR

Acil Çantası: Crash cartın bulunmadığı yerlerde olası acil ilaç ve malzeme ihtiyacını hızlıca karşılamak

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :7/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

üzere hazırlanmış acil müdahale çantalarıdır.

Acil Müdahale Seti: Hastaya acil tıbbi müdahale için gerekli olabilecek ilaç ve ekipmanların yer aldığı seti ifade eder.

Acil Psikiyatrik Durum: Duygu, düşünce ve davranış alanlarının bir ya da bir kaçında ortaya çıkan belirtilerin, hasta veya diğer insanlar için tehdit oluşturduğu ve acil psikiyatrik yardım gerektiren durumlardır.

Acil Servis Hizmetleri: Ani Gelişen hastalık, kaza yaralanma ve benzeri beklenmeyen durumlara bağlı olarak gelişen sağlık sorunlarında, sakatlık ya da ölümden korunması amacıyla hastaya acil serviste sunulan hizmetlerin tamamıdır.

Advers Reaksiyon: Bir ilaca karşı gelişen zararlı ve amaçlanmayan cevaptır.

Aferez Yöntemi ile Elde Edilen Ürünler: Tam kanın damar dışına alınarak otomatik cihazlar yardımıyla ayrıştırılması ile elde edilen kan ürünleridir.

Ağır Metal İçeren Atıklar: Ünitelerde tedavi ve tanı gibi tıbbi alanlarda kullanılan termometre, tansiyon ölçme aleti ve radyasyondan koruma amaçlı paneller gibi alet ve ekipmanların içinde veya bünyesinde bulunan cıva, kadmiyum, kurşun içeren atıklarıdır.

Ağrı: Mevcut ya da olası doku harabiyeti ile birlikte olan duysal bir deneyim ve hoş olmayan bir duygudur. Ağrı hastanın olduğunu söylediği şeydir ve bireylere göre değişir. Ağrı için kişinin söyledikleri esas alınmalıdır. Ağrı çoğu zaman duygusal ve ruhsal tepkilerle birlikte ve ağrının tedavisinde bu tepkiler göz önüne alınarak ölçümler yapılmalıdır.

Ağrı Tanılaması: Hastanın ağrısının yeri, şiddeti, süresi, ağrıyı arttıran ve azaltan sebeplerle, günlük yaşam aktivitelerine etkileri, uyku ile bağlantısı ve mevcut stratejilerin etkileri de tanılanmalıdır. Ağrı tanınması ağrı taramasından elde edilen sonuçları kapsar

Ağrı Taraması: Hastanın ağrı şiddetinin belirlenmesinde hasta gruplarına uygun standardize edilmiş bir takım araçlar kullanılır.

Ağrı Tedavisi Açısından Riskli Hastalar: Yeni doğan ve çocuklar, Özellikle 70 yaşın üzerindeki yaşlılar, Doğum sürecindeki kadınlar, Farklı kültürden gelen ya da farklı dil konuşan hastalar, Suistimal edilen, iletişim zorluğu olan, anlama ve kavrama bozukluğu olan hastalarla metabolik hastalıkları, analjezik allerjisi ve kronik ağrısı olan hastalar.

Akılcı Antibiyotik Kullanımı: Bir enfeksiyon hastalığının tedavi ya da profilaksisine yönelik olarak aşağıdaki 5 DOĞRU kuralına göre hareket edilmesidir.

Doğru ilaç

Doğru kişi

Doğru miktar

Doğru zaman

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :8/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Doğru uygulama yolu (yutma, çiğneme, damar yolu gibi)

Akıllı İlaç Kullanımı (Rasyonel Farmokoterapi) : Hastaların klinik ihtiyaçlarına uygun, bireysel özelliklerini karşılar dozda, gerekli zaman süresince kendileri ve içinde yaşadıkları toplumun ödeyebileceği maliyette ilaç kullanımıdır.

İlaç Uygulama Sürecinde 8 Doğru;

- Doğru hasta,
- Doğru ilaç,
- Doğru doz,
- Doğru zaman,
- Doğru yol,
- Doğru etki,
- Doğru form
- Doğru kayıt

Akut Ağrı: Akut ağrı bir doku harabiyeti ile başlayan ve doku iyileşmesiyle giderek azalan, kimyasal ya da mekanik uyarılara karşı gösterilen fizyolojik bir yanıttır. Genel olarak belirli bir zamanı kapsar ve verilen tedaviye cevap verir. Akut ağrı, kronik ağrısı olan hastalarda da ortaya çıkabilen bir durum olabilir.

Akut Hemoliz :Hemoglobinemi, hemoglobinüri, ateş, ürperme, titreme, şok, DIC, dispne, göğüs ağrısı, yan ağrısı anksiyete ve baş ağrısı.

Akreditasyon ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanlığı Bilgi Yönetim Sistemi: Kurumların eğitimli kullanıcılar ve bilgisayar ağına bağlı cihazlar aracılığıyla, yapmış olduğu her türlü çalışmayı (poliklinik, laboratuvar, radyoloji, eczane hizmetleri vb.) gerçekleştirmesine, kaydetmesine ve muhafaza etmesine yarayan elektronik yazılımlar grubudur.

Alerji: Kızarıklık, ürtiker, püriritis, dispne, bronkospazm, nadiren hipotansiyon ve anafilaktik şok.

Alıcı Ortam: Hastanemiz faaliyetleri nedeniyle ortaya çıkan çevre boyutunun etkilediği insan, hayvan, hava, su, toprak ve bitkiyi ifade eder.

Amaç:Kurumun erişmeye çalıştığı uzun dönemli genel sonuçları ifade eder.

Ambalaj Atıkları: Ofis ve birimlerden çıkan kağıt/karton atıklar, ambalaj malzemeleri, kontamine olmamış serum şişeleri ve pvc serum ambalajları (mediflexler), serum ve enjektör setlerinin ambalajları, plastik şişeler, plastik ve kağıt içecek bardakları, laboratuvar ve servislerde oluşabilecek köpük (strafor), kontamine olmamış plastik-kağıt ambalajları ve benzeri maddelerden oluşan atıklardır.

Anafilaksi: Vücudumuzda [alerjen](#) maddelere karşı oluşabilen ciddi bir alerjik reaksiyon biçimidir.

Anamnez:Hastaya teşhis koyma amaçlı olarak sorulan sorular sonucu elde edilen hasta öyküsüdür.

Analiz Öncesi Süreç: Test isteminden analize kadar geçen, numune alımı, numune transferi, numunenin laboratuvara kabulü, saklanması ve analize hazırlanışını içeren tüm aşamaları kapsamaktadır.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :9/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Analiz Sonrası Süreç: Laboratuvar test sonuçlarının onaylanmasından, sonucun hasta yararına kullanımına kadar geçen süreci ifade etmektedir.

Analitik Süreç:Numunelerin analizinden sonuçların onaylanmasına kadar geçen test süreçleridir.

Anestezi: Genel ve bölgesel anestezi ile periferik sinir bloklarını ve monitörize anestezi bakımını içerir.

Anestezi Ekibi: En az bir Anestezi Hekimi ve anestezi teknisyeni / teknikerinden oluşur.

Antibiyotik Duyarlılık Testi: Enfeksiyon sırasında canlıdan alınan örneklerden üretilen bakterinin, hangi antibiyotiklere ve bunların hangi yoğunluklarına duyarlı olduğunu saptamak amacıyla yapılan test.

Antisepsi: Vücut yüzeyindeki canlı mikroorganizma sayısının, antimikrobiyal aktiviteye sahip olan bir kimyasal madde (antiseptik) kullanılarak indirgenmesidir.

Antiseptik: Canlılar üzerindeki mikroorganizmaları inaktive etmek için kullanılan solüsyonlar.

Apgar skoru:Doğumdan 1. dakikada uygulanan ve 5 dakikalık aralarla tekrarlanan, bebeğin genel sağlık durumunu değerlendirmek amacıyla yapılan bir testtir.

Arındırma: Kişi, araç, malzeme ve binalar ile alanlar üzerinde etki gösteren kimyasal, biyolojik, radyoaktif ve nükleer maddelerin etki seviyesinin en aza indirilmesi için yapılan temizleme işlemleridir.

ASA (American Society of Anesthesiologists) : Fiziksel Durum Sınıflaması

ASA I : Cerrahi patoloji dışında sistemik bozukluğu olmayan hasta

ASA II : Hafif bir sistemik hastalığı olan hasta

ASA III : Ciddi sistemik hastalığı olan ve aktivitesi sınırlanmış hasta

ASA IV : Yaşamını sürekli tehdit eden ciddi bir sistemik hastalığı olan hasta

ASA V : 24 saatten fazla yaşayamayacağı öngörülen, ameliyatın son çare olarak düşünüldüğü hasta

ASA VI : Beyin ölümü gerçekleşmiş donör adayı olabilecek hasta

E: Acil vakalarda belirtilir.

Asepsi: Temiz bir yüzey, ortam ya da malzemeye mikrop bulaşmaması için alınan önlemlere denir.

Atık Durumu: Ortaya çıkan atığın tehlikeli veya tehlikesiz olup olmadığını ifade eder.

Atık Yağlar: Mutfığa ait yağ tutucuda tutulan yağlar ile elektrik ve mekanik sistemlere ait ekipmanların çalışması esnasında kullanılan yağların değişimlerinden sonra oluşan yağlardır.

Atık Yönetim Planı: Atıkların oluşumlarından bertarafına kadar geçecek süreçte, çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yapılması gerekenlerin sağlanmasına yönelik genel esasların belirlenmesidir.

Ayaktan Hasta: Yatış işlemi yapılmaksızın gerekli tanı ve tedavi işlemleri yapılan hastalardır.

Analitik Süreç: Laboratuvarda, numunelerin analizinden sonuçların onaylanmasına kadar geçen test süreçleridir.

Bağışçı: Tam kan veya kan bileşenlerini veren kişi.

Bağ-Kur: Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu

Bakım Planı: Hastanın tedavi ve bakım ihtiyaçlarını, bu ihtiyaçlara yönelik hedefleri, uygulamaları ve uygulamaların değerlendirilmesini içeren dokümandır.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :10/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Bakterial Sepsis: Şok, ateş ya da anormal ısı düşmesi (TRALI) Transfüzyonla ilişkili Akut Akciğer Hasarı.

Basınc Yarası: Aşırı ve uzun süreli baskıya maruz kalan kemik çıkıntılar üzerindeki deri ve derialtı dokularda ortaya çıkan yaralardır.Kemik çıkıntı alanlarında basıya bağlı olarak gelişen deri ve yumuşak doku kaybıdır. Dekübitüs ülserleri, özellikle mobilizasyonu azalmış, 75 yaş ve üstü geriatrik hastalarda, beslenme durumu bozulmuş, yatağa ya da sandalyeye bağımlı hastalarda, hareketi kısıtlı hastalarda, idrar ya da gaita inkontinansı olan hastalarda, doku perfüzyonunu etkileyen hastalıklarda (diyabet, periferik damar hastalığı, kanser gibi), alçı, traksiyon gibi eksternal cihazları olan hastalarda ya da vücudun belli bölgeleri yeterince oksijenlenmeyen hastalarda ortaya çıkmaktadır.

Evre 1: Cilt bütünlüğü bozulmamış, deri yüzeyinde basmakla solmayan eritemler oluşması.

Evre 2: Epidermis, dermis ya da ikisini birden içeren parsiyel kalınlıkta cilt kaybı. Abrazyon (aşınma), bül ve yüzeysel kraterlerin oluşması.

Evre 3: Klinik görünümü derin krater şeklinde olan cilt ve cilt altı dokularda adel fasyasının altına inmeyen tam kayıp.

Evre 4: Tam kalınlıkta deri kaybına kemik, tendon ve eklem kapsülü gibi destek dokulara kadar inen ileri derecede doku hasarının eşlik etmesi.

Batikon: Povidon iyot olarak da bilinen bir antiseptiktir

Bd :Hasta butona bastığında giden doz

Bebek Dostu Hastane: Doğum hizmeti veren hastanelerde; gebeliklerinden itibaren anne adaylarını anne sütü ve emzirme konusunda bilgilendiren, doğumdan hemen sonra annelerin bebeklerini emzirmesini sağlayan, güncel bilgilerle eğitilmiş sağlık personeli ile annelere bebeklerini nasıl emzirecekleri konusunda yardımcı olan hastaneler “Bebek Dostu Hastane” unvanını alırlar.

Basit Maske: % 40- 60 yoğunlukta ve dakikada 6- 10 lt oksijen uygulanabilir. En yaygın kullanılan araçtır

Beyaz Kod : Olası bir kavga, taciz ve sağlık personeline yönelik bir tehdit olduğu zaman olay yerine en yakın olan güvenlik görevlilerinin intikal ederek olayı çözümlemesi, güvenliğin sağlanması ve kayıt altına almasıdır.

Beyin Ölümü : Tüm beyin, beyincik ve hayati merkezlerin yer aldığı beyin sapı denilen özel beyin bölgesinin fonksiyonlarının **geri dönülmez şekilde kayb olduğu ve mutlak ölümle sonuçlanan bir süreçtir.**

Bilgi: Diğer önemli varlıkları gibi, kurum için değeri olan ve bu nedenle uygun olarak korunması gereken varlıktır. Bilgi birçok biçimde bulunabilir. Kâğıt üzerine yazılmış ve basılmış olabilir, elektronik olarak saklanmış olabilir, posta yoluyla veya elektronik imkânlar kullanılarak gönderilebilir, sunularda/fimlerde gösterilebilir veya karşılıklı konuşma sırasında sözlü olarak ifade edilmiş olabilir.

Bilgi Güvenliği: Bilgiyi; sürekliliği sağlamak, maddi ve/veya manevi kayıpları en aza indirmek ve maddi ve/veya manevi fırsatların ve yatırımların dönüşünü en üst seviyeye çıkartmak için, geniş tehlike ve tehdit

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :11/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

alanlarından korumaktır.

Bilgilendirilmiş Onam Formu: Uygulanacak tıbbi işleme ilişkin, işlemi yapacak sağlık personeli tarafından hastaya aktarılan bilgilerin yer aldığı ve hastanın rızasını almak için oluşturulmuş dokümandır.

Bölgesel Anestezi: Santral bloklar (spinal ve epidural) ile periferik sinir bloklarını içerir.

Bölüm Uyum Eğitimi: Bölümde yeni başlayan çalışanlara bölümün tanıtılması amacıyla yapılan eğitimidir.

Bölümsel Yapı: Bu yapılanmada çıktılar esas alınmakta ve bölümler çıktılara dayalı olarak gruplandırılmaktadır. Sağlık kurumlarında bölümler, belirli tıp uzmanlık alanlarına (çocuk, cerrahi, radyoloji vb.) göre oluşturulmaktadır. Bu yapılanmada, bölüm yöneticisine bağlı olarak çalışan fonksiyonel yöneticiler bulunmaktadır. Fonksiyonel yöneticiler, yalnızca bölüm yöneticisine değil, aynı zamanda sağlık kurumunun üst düzey fonksiyonel yöneticilerine karşı da sorumludurlar.

BYS: Bilgi Yönetim sistemi. Kurumların eğitimli kullanıcılar ve bilgisayar ağına bağlı cihazlar aracılığıyla, yapmış olduğu her türlü çalışmayı (poliklinik, laboratuvar, radyoloji, eczane hizmetleri v.b.) gerçekleştirmesine, kaydetmesine ve muhafaza etmesine yarayan elektronik yazılımlar grubu.

Cerrahi Tip El Yıkama: Bu tip yıkamada amaç, geçici floranın tamamen tahribi ve inhibisyonu ile kalıcı floranın mümkün olabildiğince azaltılmasıdır. Burada Chlorhexidine ve Iodorforlar gibi derinin stratum corneum tabakasına bağlanabilen daha uzun etkili antiseptikler kullanılır.

Cerrahi Profilaksi: Cerrahi enfeksiyonların oluşumunu önlemek amacıyla yapılan tıbbi girişimler.

Cerrahi Yaraların Sınıflandırılması: Cerrahi yaralar dört gruba ayrılır.

Temiz Yaralar

- Elektif, primer kapatılmış ve dren konmamış
- Cerrahi alanlarda enfeksiyon/inflamasyon yok
- Nontravmatik
- Steril teknikte bozulma yok
- Solunum, gastrointestinal, genitoüriner, orofaringeal boşluklara girilmemiş.

Temiz-Kontamine Yaralar

- Gastrointestinal, solunum veya genitoüriner sistemin kontrollü ve kontamine olmayacak şekilde açıldığı yaralar
- Cerrahi alanlarda enfeksiyon /inflamasyon yok
- Yara yerinde travma yok.
- Vajinal ameliyatlar
- İdrar kültürünün pozitif olmadığı durumlardaki genitoüriner ameliyatlar
- Safranin enfekte olmadığı biliyer sistem ameliyatları
- Steril teknikte minimal aksamaların olduğu ameliyatlar

Kontamine Yaralar

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :12/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

- Açık ve erken travmatik yaralar (8 saatten daha az)
- Gastrointestinal sistemde görünebilir kirlenmeler var
- Enfekte idrar ve safranin olduğu durumlarda yapılan genitoüriner ve biliyer sistem ameliyatları
- Cerrahi alanda pürülan akıntı olmaksızın akut inflamasyon var.
- Steril teknikte majör aksama var

Kirli ve Enfekte Yaralar

- Ölü doku, yabancı cisim ve fekal kontaminasyonun olduğu eski travmatik yaralar

Perfore içi boş organ ameliyatları

Cold Pack: En çok kullanılan soğuk uygulama ajanıdır.

Crash Cart: Sağlık profesyonelleri tarafından ileri yaşam desteği için gerekli ilaç, malzeme ve ekipmanı içeren, düzenli olarak kontrol edilerek her an kullanıma hazır tutulan acil müdahale arabasıdır.

Çalışan Eğitim Dokümanı: Çalışanların bilgilendirilmesi, uygulamadaki çalışmalarla ilgili yönlendirilmesi ve teknik düzeylerinin artırılması için hazırlanmış dokümanlardır.

Çevre: Hastanenin faaliyetlerini yürüttüğü insan, hayvan, bitki, hava, su, toprak ve tabii kaynakları içine alan, bunlar arasındaki ilişkiyi kapsayan ortam.

Çevre Boyutu: Hastanede yapılan faaliyet ve sunulan hizmetler neticesinde ortaya çıkan, çevreyi olumlu ya da olumsuz olarak etkileme kabiliyetine sahip olan her türlü unsurlardır.

Çevre Etkisi: Hastane birimlerinin faaliyet ve hizmetleri dolayısıyla ortaya çıkan, çevre üzerinde kısmen veya tamamen zararlı her türlü atık, kirlilik ve diğer olumsuzlukların ait olduğu sınıfı ifade eder.

D-dimer testi :Bir kan pıhtısının parçalanmasında salınan bir maddenin kanda ölçümünü yapar.

Değer: Kurumun güvenli bir şekilde yaşamını sürdürmesi ve gelişmesi için üyelerini belirli davranışlara yönlendiren tanımlanmış kurallar ve ilkeler dizisidir.

Değerler: Çalışanların ve kurumun davranış biçimlerini tanımlayan ve tüm iş ilişkilerinin üzerine dayandırıldığı anlayış ve beklentilerdir.

Değerlendirme: Uygulama sonucu planlanana ulaşip ulaşılmadığının aşamasıdır. Hedefe ulaşılmazsa süreç yeniden başlatılır.

Dekontaminasyon: Dezenfeksiyon ya da sterilizasyon öncesinde; cerrahi aletlerdeki gözle görülebilir tüm kan, kir, vücut atıkları ve yabancı maddelerin uzaklaştırılması, alet üzerindeki mikroorganizma sayısının azaltılması ve aletlerin korozyondan korunması için yapılan ön yıkama.

Derlenme: Anestezinin vital fonksiyonlar üzerine olan etkilerinin ortadan kalktığı dönemdir.

Desatürasyon: Hastanın satürasyon değerinin düşmesi sonucu siyoneze olması.

Destek Yüzeyleri: Oturur ya da yatar durumda basıyı azaltmayı sağlamak için kullanılan özel gereçler (havalı yatak, köpük ya da jelli pedler).

Dezenfeksiyon: Cansız maddeler üzerinde bulunan sporlu bakteriler haricindeki mikroorganizmaların öldürülmesidir. Fiziksel temizlik ile sterilizasyon arasında bir işlemdir.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :13/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Dezenfektan: Cansız ortamdaki mikroorganizmaları inaktive etmek için kullanılan solüsyonlar.

Dış Kalite Değerlendirme Programı: Laboratuvarların analitik performanslarının belirli aralıklar ile karşılaştırmalı olarak değerlendirildiği programlardır.

Dış Kalite Değerlendirme Test Numunesi: Dış kalite değerlendirme programı kapsamında dış kalite değerlendirme merkezince hazırlanan ve değeri katılımcılar tarafından bilinmeyen, belirli aralıklarla katılımcı laboratuvarlara gönderilen test örneğidir.

Dış Kaynaklı Doküman: Kurumun kendisi tarafından hazırlanmayan ancak faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde faydalanan dokümandır.

Dış Kaynak Kullanımı: Sağlık hizmeti veren kuruluşun bazı hizmetlerinin sağlık kurumu dışındaki bir kurum ya da kuruluştan sağlanması yöntemidir.

Distile su:Saf su

Diurnal : Gündüz, Günlük Değişen

Diyaliz: Böbrek yetmezliği veya başka sebeplerle insan vücudunda biriken toksik maddelerin ve fazla sıvının vücuttan uzaklaştırılması amacı ile uygulanan yöntemlerin genelini ifade eder.

Doküman: Bilginin yer aldığı ortamdır.

Dokümanın Kodu: Dokümanın izlenebilirliğini sağlayan, kurum ve kuruluş tarafından doküman yönetim sistemi rehberinde belirlenen kurallara uygun olarak oluşturulan tanımlama sistemini ifade eder.

Dorsal Rekümbent Pozisyon: Hastanın sırtüstü yatırılıp, ayak tabanlarına basarak, bacakların fleksiyonda ve yana açık olduğu pozisyon

Dozimetre: Radyasyon kaynakları veya radyasyon kaynağı içeren cihazlar ile çalışan kişilerin maruz kaldığı radyasyon dozu miktarının belirlenmesi için kullanılan kişisel izleme cihazlarına denir.

Düşük Düzey Dezenfeksiyon: Bu işlemde kısa bir sürede (10 dakikadan az) vejetatif bakterilerin büyük kısmı, bazı mantarlar ve bazı virüsler ölür

Egzersiz: FTR uzmanı ve/veya fizyoterapist tarafından verilen tedavi hareketleri.

Ekstravazasyon: İntravenöz uygulama sırasında bir ilacın istemsiz olarak perivasküler ve subkutan boşluğa verilmesi ya da sızmasıdır.

Elden Ele (Handover): Hastanın bakım güvenliğini ve devamlılığını sağlamak için, hastanın özellikli bilgilerinin bir bakım verenden diğerine veya takım halinde örgütlenmiş bir yapıdan diğerine interaktif bir şekilde devredildiği çağdaş bir etkileşim sürecidir.

Elektronik Sıcaklık Takip Sistemi (Clogger): Sıcaklık takibi değerlerin dijital göstergeden izlenmesini sağlayan, sıcaklığın belirlenen değerler dışına çıktığında sistemde tanımlanan kişilere e-posta ve SMS yolu ile bilgi veren sistemdir.

El Hijyeni: Herhangi bir el temizliği eylemi için kullanılan genel tanımdır.

Elektrokonvulsif Tedavi (EKT): Belli psikiyatrik hastalıklarda kullanılan, beynin elektriksel uyarımıyla jeneralize konvülsiyonlar oluşturulması esasına dayanan biyolojik tedavi yöntemidir.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :14/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Emisyonlar: Yakıt ve benzerlerinin yakılmasıyla, sentez, ayrışma, buharlaşma ve benzeri işlemlerle; maddelerin yığılması, ayrılması, taşınması ve diğer mekanik işlemler sonucu bir tesisten atmosfere yayılan hava kirleticileridir.

Endikasyon: Bir uygulama, tedavi yöntemi ya da işlemin hangi durumlarda yapılması gerektiğini ifade eder.

Endojen:Hastanın kendi florasından kaynaklanan.

Enfeksiyöz Atık: Enfeksiyon yapıcı etkenleri taşıdığı bilinen veya taşınması muhtemel başta kan ve kan ürünleri olmak üzere her türlü vücut sıvıları ile insan dokuları, organları, plasenta fetüs ve diğer patolojik materyal; bu tür materyal ile bulaşmış eldiven, örtü, çarşaf, bandaj, flaster, tamponlar, küvyon ve benzeri atıklar; bakteri ve virus tutucu hava filtreleri; enfeksiyöz ajanların laboratuvar kültürleri ve kültür stoklarıdır.

Enfekte Atık: Hastalık etkenleri bulaşmış veya bulaşması muhtemel başta kan ve kan ürünleri olmak üzere her türlü vücut sıvıları teması ve temas olasılığı olan materyalleri, bakteri ve virus tutucu hava filtreleri, bakteri kültürleri; bu tür materyal ile bulaşmış eldiven, örtü, çarşaf, tampon ve benzeri atıklardır.

Enteral Beslenme : Enteral beslenme, mide ya da ince bağırsağın içinden geçen bir tüp yardımı ile hastanın sıvı ile beslenmesidir.

Envanter: Bir durumu gösteren çizelge veya mal ve değerlere ait dökümdür.

Enzimatik Solüsyon : Yapısında bileşeninde protein çözen üçlü enzim .(Lipaz, Amilaz, Proteaz) bulunan dekontaminasyon için kullanılan kimyasal.

Epidural infüzyon:Epidural katater ile doğrudan sıvı verilmesi.

Esmarch bandaj: Latex ve Latex Free olarak üretilen bandajlar

Evsel Atık: Ünitelerden kaynaklanan, başta mutfak, bahçe ve idari birimlerden kaynaklanan atıklar olmak üzere kontamine olmamış atıklardır.

Exogen: Dışarının etkisiyle ortaya çıkan

Farkedilebilirlik: Hata türünün hastaya /yakınına ulaşmasını önleyen uygulamaların varlığına fark edilebilirlik denir. Sağlık hizmetinin hastaya ulaşmadan kontroller sırasında mevcut hatanın herhangi bir noktada tespit edilme oranının zorluk derecesidir.

Fark Yedek: Son yapılan tam yedeklemeden sonra sadece değişen kısımlarının yediğinin alınması işlemidir.

Farmakovijilans: Advers reaksiyonların ve ilaçla ilgili diğer sorunların tespit edilmesi, değerlendirilmesi, anlaşılması ve önlenmesine yönelik yürütülen faaliyetler ve bilimsel çalışmalardır. **Farmakovijilans**

İrtibat Noktası/Sorumlusu: Görev yaptığı sağlık kuruluşunda advers reaksiyonların bildirilmesini teşvik etmekten, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapmaktan, kendisine ulaşan advers reaksiyon bildirimlerini TÜFAM'a iletmekten sorumlu hekim, eczacı, bunların bulunmadığı yerlerde diş hekimidir.

Farmasötik Form: İlacın, uygulama yolu ve biçimine göre hazırlanmış şeklidir (efervesan, kapsül, tablet,

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :15/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

damla, flakon, ampul vb.). Fiziksel Mahremiyet: Bedensel mahremiyetin de ele alındığı, bireyin kendi çevresindeki fiziksel alan üzerindeki kontrolü ile ilişkilidir. Diğer bireylerle fiziksel teması, bu temastaki yakınlığı içerir. Ayrıca, bireyin vücudunu çevreleyen, başkaları tarafından görünmeyen gizli alanları ve evi, iş yeri gibi fiziksel alanları üzerindeki kontrolünü, yani kişisel egemenlik alanını kapsar.

Fawler pozisyon :Oturu pozisyon

Febril: Ateşin normalinden üstüne yükselmesi durumudur.

Febril İntant : İnsan bedeninin bir süre için beynin kontrolünden çıkması halidir

Femur kemiği: Kalça ekleminde başlayıp diz eklemine kadar uzanan kemik yapısıdır.

Fibrilasyon : Ateşin yükselmesi, titreme, nadiren hipotansiyon.

Flebotomi: Venöz kan alma

Flow rate: Saatlik giden doz

Form: İstenilen veri veya bilgilerin yazılması, doldurulması için hazırlanmış dokümandır.

Frekans: Bir olayın/ bir tehlikenin belli bir zaman dahilinde tekrarlanmasının ölçülme işlemidir.

Fundus: Rahimin en üst bölgesi

Geçici Depolama: Atıkların bertaraf alanına taşınmasından önce ünite içinde inşa edilen birimlerde veya konteynerlerde 48 saati geçmemek üzere geçici süre ile bekletilmesidir.

Geçici Flora: Kontaminat veya kalıcı olmayan flora olarak da tanımlanır. Hastaya ait fan, balgam, çeşitli vücut sıvı ve sekresyonları ile kontamine araç ve gereçlerden sağlık personelinin eline bulaşırlar. Uzun süre deride kalmazlar ancak başkalarını kontamine edecek kadar deri üzerinde canlılıklarını muhafaza ederler. Sabun ve su ile basit bir el yıkamada bu bakterilerin tamamına yakın kısmı mekanik olarak uzaklaştırılabilir. Ancak bu yıkamada kalıcı flora etkilenmez, bazı dirençli mikroorganizmaların kontaminasyonuna da engel olamayabilir.

Genel Anestezi: Vital fonksiyonlarda bir değişiklik olmadan geçici bilinç kaybı, reflekslerin baskılanması ve kas gevşemesi ile karakterize bir durumdur.

Genel Uyum Eğitimi: Hastanede çalışmaya yeni başlayan personele kurumun tanıtılması amacıyla yapılan eğitimidir.

Geribildirim: Sağlık kurumundan hizmet alan hasta ve yakınlarından, sunulan hizmetlere yönelik anket, telefon görüşmesi vb. uygun araçlar kullanılarak, alınan görüş, öneri, dilek ve şikâyetleri ifade etmektedir.

Gizlilik: Bilginin sadece yetkili kişiler tarafından erişilebilir olmasını sağlamak, kullanıcılardan gizlilik sözleşmesi alınarak kullanıcıların bilgiyi amacı dışından kullanmalarını engellemektir.

Glop Vezikale: Hastanın idrarını uzun süreden beri yapamaması durumudur.

Görev Tanımı: İnsan kaynakları departmanı tarafından belirlenmiş olan unvanlarda, pozisyonun tanımı, kapsamı ve sorumluluk alanındaki işleri düzenleyen dokümanlardır. İlgili göreve atanacak kişinin taşıması gereken öğrenim, deneyim, bilgi ve becerileri kapsar.

Gösterge: Bir konunun sayısallaştırılması ve ölçülebilir hale getirilmesiyle, o konuda iyileştirme faaliyeti

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :16/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

yapılmasına katkı sağlayan bir araçtır.

Gösterge Kartı: Her bir gösterge için özel hazırlanan, ilgili göstergenin yönetimine iliskinesasları içeren bilgi kartlarıdır.

Gözetimli Alan: Radyasyon görevlileri için yıllık doz sınırlarının 1/20'sinin aşılma ihtimali olup, 3/10'unun aşılması beklenmeyen, kişisel doz ölçümünü gerektirmeyen fakat çevresel radyasyonun izlenmesini gerektiren alandır.

Gürültü : İnsan ve toplum üzerinde olumsuz etkiler meydana getiren istenmeyen sesler olarak tanımlanır.

Hakediş: Bir üretim veya yapım sırasında hak edilmiş durum, para, istihkak.

Hasta: Sağlık hizmeti alan kimse.

Hastane Atık Sorumlusu: Hastane Yönetimi adına, hastanede atık yönetiminin ilgili dokuman uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli tüm basamakları denetleyen ve organizasyonu sağlayan kişidir.

Hasta Bakımı: Hastaların sağlık hizmeti veren kuruluşa kabulünden taburculuğuna kadar geçen süreci ve taburculuk sonrası izlenmesini de içeren süre içinde hastaya sunulan hizmetlerin tamamıdır.

Hasta Başı Test Cihazları (HBTC): Hasta başında değerlendirme/test amaçlı olarak laboratuvar dışında erken tanı için kullanılan tıbbi tanı cihazlarıdır. Kan glikozu, kan gazı ve elektrolitleri, idrar strip testi, streptokok antijeni, kardiyak enzimler, koagülasyon parametreleri, C-reaktif protein gibi parametreleri laboratuvar dışında ölçen cihazlardır.

Hasta Bakım Planı : Sağlıklı/hasta bireyin ve ailenin bakım gereksinimlerinin/sorunlarının belirlenmesi, çözüm için gerekli girişimlerin planlanması, uygulanması ve sonucun değerlendirilmesi gibi aşamalardan oluşan sistemli bir yaklaşımdır. Her hasta için ayrı ayrı seçilen girişimlerle bakımı hastaya özel planlamak, tıbbi kayıtlarda hastanın en son sağlık durumunu göstermek ve girişimler karşısındaki hastanın cevabını değerlendirmek amacı ile yapılır.

Hasta Hakları Birimi: Hasta hakları ihlallerinin önlenmesi amacıyla, gelen geribildirimleri alan, değerlendiren ve bir üst birime gönderen, uygulamalardan sorumlu birim.

Hasta Yakını: Varsa hastanın ya da mahkemenin daha önceden sağlık kararları ile ilgili olarak belirlemiş olduğu vekili, hastanın eşi, erişkin oğlu ya da kızı, ebeveynlerinden biri, erişkin kız ya da erkek kardeşi, erişkin torunu.

Hedef: Amaçlara erişmek için gerekli olan kısa dönemli aşama durumlarını ifade eder. Hedefler amaçlara göre daha açık ve ölçülebilir özellik taşır.

Hedef Değer: İki şekilde belirlenmiştir;

Kurumsal Hedef: Ulusal hedefi yakalamak için oluşturulan hastane bazlı hedeftir.

Ulusal Hedef: Türkiye genelinde klinik kalite adına ulaşılması gerek hedeftir.Hedef Kitle: Kurum çalışanları, hizmet alanlar ve kurumun etkileşim içinde olduğu tüm kişi ve kurumlar (medya, sigorta kurumları, tedarikçiler, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri, üniversiteler, yerel yönetim birimleri, toplum

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :17/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

liderleri, ilgili uzmanlar gibi).

Hedef Kitle: Hastane içinde ve hastane dışındaki iletişim paydaşlarını (hastane çalışanları, hasta/hasta yakınları, dış tedarikçiler, diğer kamu kurumları, özel kurum ve kuruluşlar vb.) ifade etmektedir.

Hemovijilans: Kanın alınmasından kan ürünlerinin alıcıya verilmesi ve sonrasında kapsayan zincir boyunca yan etkilerin, advers olayların ve kan ürünlerinin daha güvenli ve daha etkili kullanımına neden olabilecek diğer tüm aktivitelerin sistematik olarak izlendiği bir dizi takip işlemidir.

HI Sembolü: Bu sembol sonuç 33,3 mmol/L veya 600 mg/dl den yüksek olduğu takdirde görülür.

Hijyenik Tip El Yıkama: Ellerdeki geçici florayı tamamen tahrip ve inhibe etmek amacı ile yapılan el yıkamadır. Kalıcı flora bakterileri minimal düzeyde etkilenir. Burada antiseptik özelliklere sahip bir ajanın kullanılması gerekmektedir.

Hipovolemi: Dispne, hipertansiyon, pulmoner ödem ve kardiyak aritmi.

Hood- Box: %30- 90 yoğunlukta ve dakikada 7-12 lt oksijen uygulanabilir. Genellikle bebek ve süt dönemi çocukları için bu yol kullanılır. .Bebek için kilosuna uygun büyüklükte bir hood seçilir

Humerus kemiği: Omuz ile dirsek arasında yer alan kol bölgesinin kemik yapısını oluşturur.

Hücresel Tedavi Ürünü: Birden fazla hücre tipine farklılaşma ve rejeneratif özelliğe sahip yetişkin kök hücrelerdir.

hoodVeri Analiz Periyodu: Toplanan klinik kalite verilerinin hangi sıklıkla analiz edilip raporlanacağını gösterir.

Isı Koruma Kutusu/Aşı Nakil Kapları: İlaçların ısını korumak ve ortamın ısısından etkilenmesinin önlenmesi amacı ile kullanılan köpükten imal edilmiş/hazır nakil kapları ve içinde buz aküsü barındıran kutulardır.

İç Kalite Kontrol: Sonuçları bilinen numuneler ile ölçümün beklenen per-formansta çalışıp çalışmadığının kontrol edilmesi sürecidir

İhtiyat: Herhangi bir konuda, ileriye düşünerek ölçülü davranma, sakınma.

İlaç Dolabı: Sadece ilaç saklamak üzere imal edilmiş, ısı ve nem koruması standart buzdolaplarından daha hassas olan ve ısıyı +2-+8°C arasında stabil tutabilen buzdolaplarıdır.

İlaç Hatası: İlacın, sağlık çalışanları, hasta ve yakınının kontrolünde olduğu sırada yanlış ilaç kullanımına veya hastanın zarar görmesine sebep olabilecek tüm olaylardır.

İmmünsüpresif Hasta: Bağışıklık sistemi zayıflayan hasta

İnfraruj: Fizik tedavide kullanılan bir ışık tedavi yöntemidir, toksinlerin atılmasını sağlar.

İnsizyon:Cerrahi işlem yapılacak yere yapılan kesi

İnvaziv Monitorizasyon Girişimleri: Santral venöz kateterizasyon, arteriyel kateterizasyon, elektrofizyolojik monitorizasyon, vb.

İntraoperatif Konsültasyon (Frozen Section): Ameliyatla alınan dokunun, ameliyat sırasında mikroskopik incelemeye gönderilebilmesi ve patolojik ön tanının elde edilmesini sağlayan tekniktir.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :18/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Intravenöz infüzyon: Dolaşıma doğrudan sıvı verilmesi.

İnvaziv İşlemler: Cilt bütünlüğünün bozulduğu tıbbi müdahalelere denir.

İrritasyon: Herhangi bir etkidenden dolayı vücudun ezilmesi, çizilmesi

İstem: Hekimin yazılı olarak istem veremeyeceği zorunlu hallerde, istemi ilgili hemşireye sözlü olarak iletmesidir.

İstenmeyen Olay: Hasta, hasta yakını, çalışanlar ve/veya sağlık hizmeti verilen kuruluştaki bulunan diğer kişilerin güvenliğini olumsuz etkileyen veya etkileyebilecek olaylardır.

Hasta güvenliği ile ilgili istenmeyen olaylar; ilaç güvenliği, cerrahi güvenlik, transfüzyon güvenliği, tesis güvenliği, düşmeler, radyasyon güvenliği, bilgi güvenliği gibi konularda gelişebilir.Çalışan güvenliği ile ilgili istenmeyen olaylar; kesici delici alet yaralanması, tesis güvenliği, radyasyon güvenliği, mesleki enfeksiyonlar, kan ve vücut sıvıları ile temas gibi konularda gelişebilir.

İşlevsel (Fonksiyonel) Yapı: Faaliyetlerin kullanılan bilgi, beceri ve kaynakların benzerliğine göre gruplandırılmasıdır. Bu gruplandırmanın sonucunda bölümler ortaya çıkar. Bu anlamda işlevsel yapı, kurumsal kaynaklara göre bölümlendirme olarak düşünülebilir. Bu yapıyı benimseyen sağlık kurumları genel olarak tanı, tedavi, yönetsel ve destek bölümlerine sahiptir.

İş Güvenliği: Sanayide, üretilen ürünün güvenliği, üreten makine araç ve gereçlerin güvenliği, çalışan insanın güvenliği ve işyeri etrafındaki çevrenin güvenliği hizmetlerinin tümüne verilen ortak isimdir.

İş Sağlığı: Çalışanın sağlığına gelebilecek zararların minimize edilmesi veya yok edilmesi için yapılan çalışmalardır.

İz Kayıtları: Bilgi yönetim sisteminde yapılan güncelleme ve silme işlemlerinin geriye dönük görülebilmesi ve izlenebilmesidir.

İzolasyon Kartları: İzolasyon prosedürleri ile ilgili hazırlanan kartlar izolasyon uygulanan hasta odasının kapısına asılır.

İzolasyon Önlemleri: Enfeksiyona yol açan bir mikroorganizmanın kişiden kişiye, kişiden çevresine ya da çevreden kişiye bulaşını engellemeye yönelik gerçekleştirilen faaliyetler ve önlemlerdir.

Kalıcı Flora: Daimi flora olarak da tanımlanır. Bu mikroorganizmaların çoğu derinin üst tabakalarında yerleşirken %10-20'si daha derin tabakalara yerleşir. Su ve sabun ile yapılan mekanik el yıkama işlemlerinden sonra bu bakteri topluluğunda azalma olmaz. Bu mikroorganizmalar deri dışında hastalık oluşturmazlar ancak deri bütünlüğünün bozulması halinde, immün sistemi baskılanmış hastalarda veya invaziv enstrüman uygulanan hastalarda ciddi enfeksiyonlara neden olabilirler.

Kalibrasyon: Bir ölçü aleti veya ölçme sisteminin gösterdiği veya bir ölçüt/ölçeğin ifade ettiği değerler ile ölçülenin bilinen değerleri arasındaki ilişkiyi belli koşullar altında oluşturan işlemler dizisi.

Kalite Yönetim Yapısı ve Sürekli Kalite İyileştirme Prosedürü: Üst yönetimden bölüm çalışanlarına kadar tüm çalışanların kalite iyileştirme çalışmalarındaki rol ve sorumluluklarının tanımlanarak kalite yönetim yapılanmasının oluşturulması, yönetmelik ve standartlar çerçevesinde kalite iyileştirme

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :19/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

çalışmalarının planlanması, yürütülmesi ve koordinasyonu ile kalitenin sürekli iyileştirilmesinin sağlanmasını amaçlayan dokümandır.

Kan Bağışçısı: Tam kan veya kan bileşenlerini tıbbi amaçla kullanılmak üzere bağışlayan kişiyi ifade eder.

Kan Bileşeni: Doğrudan, aferez veya diğer yöntemlerle tam kandan elde edilen eritrosit, trombosit, granülosit süspansiyonları gibi hücresel kan bileşenleri ile plazmayı ifade etmektedir.

Kan Numunesi Uygulama Sembolü: Test sribi, strip yuvasına doğru girdiğinde ekranın sol alt köşesinde kan uygulama sembolü görülecektir. Bu kanın hemen uygulanması gerektiğini belirtir. Kanı uygulamak için üç dakikalık süre vardır. Üç dakika sonra cihaz otomatik olarak kapanır, bu durumda strip çıkartılıp tekrar takılması gerekir.

Kan Ürünü: İnsan kanı ya da plazmasından elde edilen tedavi edici ürün.

Kantitatif Testler: Analiz edilecek bileşenin, belirli bir madde içindeki miktarını ölçen testlere denir. Bu tür testlerde nicel analiz yapılır. Kardiyak Pulmoner Resüsitasyon(KPR): Yaşamı herhangi bir şekilde kesintiye uğramış bir kişiyi yeniden hayata döndürme çabalarını kapsayan uygulamaların tamamıdır.

Kapalı Drenaj: Üretral kateter ve idrar torbasının birleştirilmesinden oluşan ve alttaki musluk aracılığıyla boşaltılan sistemdir.

Kardiyak Arrest: Çeşitli nedenlere bağlı olarak solunum ve kalbin durmasıdır.

Kateter Komplikasyonları:

Akut Komplikasyonlar

- Bakteriüri
- Travma
- Nonbakteriyel üretrit

Kronik Komplikasyonlar

- Obstrüksiyon
- Epididimit
- Üretral darlık
- Piyelonefrit
- Kanser

Kaza: Yaralanmaya, sağlığın bozulmasına veya ölüme sebep olan olaydır.

KBRN Tehlikeleri: KBRN maddelerinden elde edilmiş silahların terör ve sabotaj eylemleri ile kasten ya da endüstriyel üretimde, sağlık sektöründe, laboratuvarlarda ve bilimsel araştırmalarda ürün ya da ara ürün olarak kullanılan KBRN maddelerinin insan, doğa ya da teknoloji kaynaklı kontrolsüz olarak yayılmasıyla oluşan tehdit ve tehlikelerdir.

Kesici-Delici Atık: Şırınga, enjektör ve diğer tüm deri altı girişim iğneleri, kullanılan gazları içinde bulunduran silindirler, kartuşlar ve kutular lanset, bistüri, bıçak, serum seti iğneleri, cerrahi sütür iğneleri,

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :20/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

biyopsi iğneleri, intraket, kırık cam, ampul, lam-lamel, kırılmış cam tüp ve petri kapları gibi batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklardır.

Kesintisiz Güç Kaynağı (UPS): Elektrik yükünün (elektrik ile çalışan tüm cihazlar) bağlı bulunduğu şebekede meydana gelen veya gelebilecek olası gerilim dalgalanmaları (çöküntüler, yükselmeler, ani değişiklikler), harmonikler, kısa veya uzun süreli kesintiler vb. durumlarda yükü bu değişimlerden koruyan ve yükün sağlıklı ve kesintisiz çalışmasını sağlayan elektronik cihazlardır.

Kırmızı Kod: Herhangi bir yangın tehlikesi halinde, yangına en hızlı şekilde müdahale edilerek oluşabilecek tehlikeleri en aza indirmek ve/veya önlemek amacıyla hazırlanmış acil uyarı kodudur. Hastanemizde “4444 Kırmızı Kod” numarası olarak tanımlanmıştır.

Kısa Süreli Kateterizasyon: 30 güne kadar uygulanan üretral kateterizasyon için kullanılan bir tanımdır. Kısa süreli kateterizasyon sıklıkla akut idrar retansiyonu, cerrahi sürece veya takip eden süreçte mesanenin boşaltılması için kullanılmaktadır.

Kısıtlama;Hastanın kendisine ya da başkalarına zarar verme riskine karşı fiziksel aktivitelerinin kontrolünü sağlamaktır.

Kısıtlı Antibiyotik Bildirimi: Belirlenen uluslararası kurallar çerçevesinde gerçekleştirilen antibiyotik duyarlılık testi sonuçlarının, yine belirlenen kurallar çerçevesinde seçimli olarak raporlanmasıdır. Bildirimi gereken ilaçlara ilişkin sonuçlar raporlanır. Seçilerek bildirilmesi gereken ilaçlara ilişkin bilgiler belli kurallar çerçevesinde raporlanır.

Kimlik Tanımlayıcı: Doğru hastaya doğru işlemin yapılmasını sağlamak üzere, kimlik doğrulaması için kullanılan tanımlayıcıdır. KBRN: Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer kelime grubunun kısaltması olarak kullanılmaktadır. Genel olarak bu terim kimyasal, biyolojik, radyoaktif ve nükleer maddelerin kasten veya kazaen yayılmasıyla oluşan, insan ve çevre için zararlı ve tehlikeli durumları ifade etmektedir.

Kimyasal Atık: Ünitelerde tedavi veya tanı gibi tıbbi alanlarda kullanılan ve insan ve çevre sağlığı için çeşitli etkilerle zararlı olabilen kimyasal maddelerin gaz katı veya sıvı atıklarıdır.

Kişisel Koruyucu Ekipman: Çalışma ortamındaki risklere ve tehlikelere karşı çalışan tarafından kullanılan giysi, araç ve malzemelerdir. Bölümün niteliğine göre farklı özellikte kişisel koruyucu ekipman bulundurulması gerekebilir.

Kişisel Temizlik Alanı: Vücut temizlik, bakım ve ihtiyaçlarının hijyen kurallarına uygun bir şekilde yapılmasını sağlayan tuvalet, banyo ve lavabo imkanlarının sunulduğu alanlardır.

Klinik Nütrisyon: “Hasta” olarak bilinen insanların hastanede veya evlerinde hekim / nütrisyonist kontrolünde beslenme desteği almalarını sağlayan bir tedavi şeklidir.

Koagülasyon: Pıhtılaşma

Konfüze: Patolojik derecede zihin bulanıklığı, sersemlemeyi tanımlar.

Kolposkopi: Rahim ağzını daha net görülmesini sağlayan parlak ışıklı büyük elektrikli mikroskop

Konsinye:Bir satıcının, alıcı firmanın mallarının ederini satıldıktan sonra almak üzere yaptığı satışa

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :21/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

“konsinye” denir.

Kontaminasyon: Yabancı madde ile enfekte olma. Bakteri ve virüslerin kontamine bir yüzeyden başka bir yüzeye geçişidir.

Kontrollü Kopya: Dokümanların kontrollü dağıtılan ve dağıtım noktasında güncel halinin bulunması için takibi yapılan kopyalardır. Bu dokümanların her sayfasında kontrollü kopya olduklarını gösteren 'kontrollü kopya' kaşesi/ibaresi bulunur.

Kullanılabilirlik: Bilginin yetkili kullanıcılar tarafından gerek duyulduğu an kullanılabilir olmasıdır.

Kurumsal İletişim: Üretim ve yönetim süreci içinde; kurumu oluşturan bölüm ve ögeler arasında bilgi akışı, motivasyon, bütünleşme, eğitim, karar alma ve denetim gibi fonksiyonların sağlanması amacı ile belli kurallar çerçevesinde uygulanan, ayrıca dış hedef kitle ile etkileşim sırasında kurum itibarını gözetenerek sürdürülen iletişim sürecidir.

Kurumsal Yapı (Tasarım): Kurumsal yapı, kurumdaki yetki ve sorumluluklar ile iletişim kanallarının oluşturulmasını içermektedir. Sağlık kurumunun organizasyonel yapısı, bu çalışmalar sonucunda ortaya çıkar. Bu yapı, kurumun organizasyon şemasında gösterilir. Organizasyon şemalarında, kurum bünyesi içinde bulunan makamlar, birimler ve bölümler ile bunlar arasındaki yetki, sorumluluk ve iletişim ilişkileri gösterilmektedir.

Kontaminasyon: Mikrop bulaşma

Konteyner: Paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış, tekerlekli, kapaklı, kapakları kilitlenir geçici depolama birimidir.

Kök Neden Analizi: Kök nedenler, problemin arkasında yatan gerçek sebeplerdir. Kök neden analizi, gerçek sebeplerin tespit edilmesine yönelik yapılan çalışmalardır. Yaşanan problemlerin görünen nedenlerini ortadan kaldırmak yerine kalıcı bir şekilde çözüm üretmeye odaklanan bir süreç uygulamasıdır.

Kronik Ağrı: Habis ya da habis olmayan ağrı, tedavi edilebilen ya da edilemeyen durumlarda ortaya çıkan ve uzun bir zaman dilimine yayılan ağrıdır. Rutin ağrı kontrol tedavilerine cevap vermeyen inatçı bir ağrıdır. Kronik ağrısı olan hastalarda tedaviye, yapılan işlemlere ve hastalık seyrine göre akut ağrı durumları ortaya çıkabilir.

Kritik Stok Seviyesi: İlaç ve malzemenin temini için gerekli işlemlerin başlatılması gerektiğini gösteren miktardır.

Kuvöz: Prematüre ya da sorunlu olarak doğan bebeklerin izlenmesi ve bakımına olanak verecek şekilde dizayn edilmiş şeffaf, ısıtıcılı, elektronik donanıma sahip kapalı özel yaşam destek cihazlardır.

Laboratuvar Hataları Sınıflandırma Sistemi (LHSSTR): Laboratuvar süreçlerinde gerçekleşen tıbbi hatalar ve ramak kala olayların kodlanmasını kolaylaştırmak ve standardize etmek amacıyla geliştirilmiş ulusal sınıflandırma sistemidir.

Liste: Benzer öğelerin ardışık sıralandığı dokümandır.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :22/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Lohusa: Doğumdan sonra altı haftalık dönem

LO Sembolü: Bu sonuç 1,1 mmol/L veya 20mg/dl den düşük olduğu takdirde görülür.

Loşia: Doğumdan sonra altı haftalık dönemdeki vajinal akıntı

Mahremiyet: Hastanın bakım ve tedavi amacıyla (tetkik sonuçları, hastalığı ve tedavisi ile ilgili bilgiler) ya da başka bir sebeple açıklamak zorunda olduğu ancak, toplumdaki tüm diğer bireylerin bilgisinden saklamak istediği yaşama alanını ifade etmektedir.

Maksimum Stok Seviyesi: Kurumun ihtiyacı esas alınarak belirlenmiş, gereksiz malzeme stokunu önleyecek en üst miktardır.

Malnütrisyon: Gıda tüketiminin metabolik hızı karşılayamaması durumunda endojen enerji kaynaklarının yıkımı ile ortaya çıkan bir klinik durumdur.

Maserasyon: Yumuşayarak soyulma

Mastektomili: Hastalık Nedeniyle Memenin Alınması Durumu

Matriks Yapı: Matriks tasarım, sağlık kurumunda, hem işlevsel hem de bölümsel yapılanma yaklaşımının aynı anda kullanılmasıdır. Örneğin ameliyathanede verilen hizmetler, farklı bölümlerde yer alan ve farklı işlevlere sahip kişi ve birimlerin koordinasyonunu gerektirmektedir.

Medula: Türkiye'de genel sağlık sigortası ile sağlık tesisleri arasında, sağlık tesislerinin iç süreçlerine müdahale etmeksizin fatura bilgisini elektronik olarak toplamak ve hizmetlerin ödenmesini gerçekleştirmek için oluşturulmuş bütünleşik sistemdir.

Mekonyum : Bebeğin ilk yapışkan kakası

Meslek Hastalığı: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal özrürlük hâlleridir.

Metot Validasyonu: Laboratuvarda uygulanan test metotlarının rutin kullanım sırasında istenen performansı sağlamasının koşullarını belirlemek, istenen amaca uygun nitelikte sonuç verdiğini test etmek ve kontrol altında tutmak amacı ile yapılan çalışmalar bütünüdür.

Miadında Doğum: Gebeliğin 37-41. haftaları arasında sonlanmasıdır.

Minimal Etkin Konsantrasyon (MEK): Yüksek düzey dezenfektanların etkinliğinin sağlanabildiği en alt (asgari) konsantrasyon değeridir.

Minimum Stok Seviyesi: Malzeme ve ilaçlar için mutlaka bulundurulması gereken asgari miktardır.

Misyon: Sağlık hizmeti veren kuruluşun varlık nedenini belirleyen, sunduğu ürün ve hizmetler ile felsefesini ve özgün farklılıklarını ortaya koyan ve kurumu diğer sağlık kurumlarından ayıran soyut ve çok genel amaçtır.

Monitorizasyon: Kalp atım hızı, kan basıncı, periferik oksijen saturasyonu, end-tidal karbondioksit, vücut ısı, anestezi derinliği gibi fizyolojik parametrelerin sürekli olarak ölçülmesidir.

Morbidite: Hastalık hali.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :23/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Mortalite: Ölüm hali.

Multipl Travma: Canlı üzerinde birden çok travma olmasıdır.

Narkotik İlaç: Çoğunlukla morfin türevi, ağrı kesici nitelikte, doğal, yarı yapay ve yapay kökenli, şiddetli fiziksel ve psikolojik bağımlılığa yol açan ilaçlardır.

Nazal Kanül: Bu yolla % 22- 44 yoğunlukta ve dakikada 1- 6 lt oksijen uygulanabilir. Güvenli ve hasta kontrollü olmasından dolayı en çok kullanılan yöntemdir. Nazal obstrüksiyonu olan hastalarda kullanılmaz. Uygulamaya bağlı olarak burun deliklerinin ve kulakların çevresinde irritasyon oluşabilir

Nihai Bertaraf: Atıkların çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde ilgili mevzuatlarda öngörülen her türlü önlemin alındığı tesislerde yakılması veya düzenli depolanması suretiyle yok edilmesi veya zararsız hale getirilmesidir.

Nonreaktif :reaktif olmayan

Nonsteril Eldiven: Hasta ile temas gerektiren tüm işlemler esnasında kullanılan, topluca paketlenmiş eldiven.

Nütrisyon: İnsanların gelişmeleri ve yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan besin maddelerini dışarıdan sağlamaları ve kullanmaları faaliyetidir.

Obstetrik: Doğum öncesinde, doğum sırasında veya sonrasında meydana gelebilecek istenmeyen durumlar.

Olasılık: Hastanede yapılan faaliyet ve sunulan hizmetlerin neticesinde ortaya çıkan çevre boyutunun (Atık) sıklığıdır.

Olay: Yaralanmaya (ciddiyet seviyesinden bağımsız olarak) sağlığın bozulmasına, ölüme sebep olan veya olacak potansiyeli sahip olan oluşum.

Oring: Mekanik Bir Sızdırmazlık Elemanı

Organ Bağışı : Kişinin hayatta iken, serbest iradesi ile tıbben yaşamı sona erdikten sonra doku ve organlarının başka hastaların tedavisi için kullanılmasına izin vermesidir.

Organizasyon Şeması: Kurumsal yapıyı bir bütün olarak gösteren ve hizmet birimleri arasındaki çeşitli ilişkileri tamamlayıcı bir düzen içinde göz önüne alan bir grafiktir.

Orta Düzeyde Dezenfeksiyon: Tüberküloz etkenleri ve diğer vejetatif bakterilerle, virüs ve mantarların çoğunun inaktive edilmesi. Sıklıkla yüzey dezenfeksiyonu anlamına gelir.

Otelcilik Hizmeti: Sağlık hizmeti veren kuruluştaki tıbbi hizmet kapsamı dışında, hasta, hasta yakını ve çalışanların kullanımına sunulan konaklama, temizlik, çamaşır, yeme-içme hizmetleri ile bu hizmetlerin emniyetli bir ortamda verilmesini temin etmek üzere sunulan can ve mal güvenliğini korumaya yönelik verilen hizmetlerdir.

Ölçüm Belirsizliği: Ölçülen büyüklüğe karşılık gelebilecek değerlerin dağılımını karakterize eden bir parametre olup, ölçülen büyüklüğün gerçek değer etrafında bulunabileceği aralığı tanımlar.

Önemli Çevre Boyutu Derecesi: Çevre faktörleri ile ilgili her türlü olumlu ve olumsuz etkilerin,

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :24/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

birbirleriyle çarpımı sonucu çıkan değeri ifade eder.

Çevresel boyutların tanımlanması için, tüm faaliyetler, süreçler, hizmetler dikkate alınır. Genel Çevre boyutlar aşağıdakileri içerir;

Özellikli Hasta Grupları: Acil hastalar, koma durumundaki hastalar, yeni doğan bebekler, yaşlılar, enfeksiyon hastaları, yoğun bakım hastaları, zihinsel ve fiziksel engelli hastalar, hemodiyaliz hastaları, yanık tedavisi alan hastalar, nükleer tıp hizmeti alan hastalar, ışın tedavisi/kemoterapi alan hastalar, fiziksel rehabilitasyon hastaları, terminal dönem hastalar, geriatri hastalar, TPN (total parenteral nütrisyon) tedavisi alan hastalar, istismara uğramış hastalar, kan transfüzyonu yapılan hastalar, kısıtlama altındaki hastalar, farmakolojik sedasyon uygulanan ya da immun sistemi baskılanmış hastalar olarak tanımlanır.

Özellikli (Özel Nitelikli) Cihaz: Kullanılması özel teknik/teçizat/uzmanlık gerektiren cihazlar

Öz Değerlendirme: Hastane Kalite Direktörünün sorumluluğunda Sağlıkta Kalite Standartları esas alınarak kurum içinde gerçekleştirilen değerlendirme faaliyetidir.

Palyatif Bakım: Yaşamı tehdit eden hastalığa bağlı olarak ortaya çıkan fiziksel, psikososyal ve manevi gereksinimleri multidisipliner bir yaklaşımla uygun fiziki koşullarda karşılamak, ağrı ve ızdırapları dindirerek hasta ve ailesinin yaşam kalitesini artırmak, hasta ve ailesinin yaşam sonu tercihlerine saygı duymak, yaşamın son anı, kayıp ve yas sürecinde hasta ailesine destek olmanın amaçlandığı bir yaklaşımdır.

Panik Değer: Laboratuvarda çalışılan testin belirlenen referans değerlerden hasta güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde farklı çıkması

PAPSMEAR : Anormal servikal hücreleri tanımlamak için kullanılan tarama testi

Parenteral Beslenme: Çeşitli nedenlerle ağızdan beslenmesi mümkün olmayan hastalarda gereksinimlerinin damar içi, deri altı veya periton içi olarak verilmesi.

Panik/Kritik Değer: Bir klinik laboratuvar testinde, hastanın sağlığı için risk oluşturabilecek, en kısa zamanda hastanın hekiminin bilgilendirilmesini ve ileri tanısal, terapötik ve/veya koruyucu tıbbi müdahalenin yapılmasını gerektiren sonuç değerleridir.

Partikül: Maddenin veya enerjinin en küçük parçası

Patlayıcı ortam: Yanıcı maddelerin gaz, buhar, sis ve tozlarının atmosferik şartlar altında hava ile oluşturduğu ve herhangi bir tutuşturucu kaynakla temasında tümüyle yanabilen karışımıdır.

Patolojik Atık: Cerrahi girişim sonucu ortaya çıkan doku, organ, vücut parçaları, insan fetüsü gibi patolojik tanı amacı ile kullanılmış olan ve işlem süreci tamamlanarak bertarafı yapılmak üzere atılan materyali ifade eder.

Patojen mikroorganizma: Enfeksiyöz hastalıklara neden olan mikroorganizmalar.

PEG: Ağızdan yeterli besin alınamayan durumlarda endoskopi yoluyla karına yerleştirilen beslenme tüpüdür.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :25/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

Performans: Bir etkinliğin sonucunda elde edilen çıktıyı nicel ve/veya nitel olarak belirleyen bir kavramdır. Organizasyonda sorumluluk taşıyan bireylerin performanslarının değerlendirilmesi ise, organizasyonun amaçlarına ne ölçüde katkıda bulunduklarının tespit edilmesi anlamına gelir.

Perfüzör: Bir ilacın bir hastaya belli bir oranda ve belli bir sürede verilmesi için kullanılan ve belirli doz ayarlaması yapılabilen bir medikal yardımcı cihazdır.

Perkütan Endoskopik Gastrostomi (PEG): Ağız yoluyla gıda alamayan hastaların beslenmesini sağlamak amacıyla bir alternatif yol olarak karın duvarından geçirilen esnek bir tüpün mideye yerleştirilmesi işlemidir.

PID:Oransal-integral-türevsel denetleyici kontrol döngüsü yöntemi, endüstriyel kontrol sistemlerinde yaygın olarak kullanılan bir geri besleme denetleyicisi yöntemidir. Bir PID denetleyici sürekli olarak bir hata değerini, yani amaçlanan sistem durumu ile mevcut sistem durumu arasındaki farkı hesaplar.

Plan: Hedeflenen bir amaca ulaşılmasını sağlayacak adımlardan oluşan; neyi, ne zaman, niçin ve nasıl yapacağımızı gösteren dokümandır.

Planlama:Karar verip, problem çözme aşaması bakım planına karar verip bakımın planlaması ve yazılmasını kapsar.

Postanalitik Süreç: Sonuçların onaylanmasından sonra gerçekleşen analiz sonrası süreçlerdir.

Postoperatif: Cerrahi uygulama sonrası süreci ifade eder.

Postoperatif Dönem :Hastanın ameliyathaneden uyanma odasına varması ve/veya yataklı servise yoğun bakım bölümüne gelmesi ile başlar.

Preanalitik süreç: Hastaya test istemi yapıldıktan sonra analize kadar geçen numune alımı, numune transferi, numunenin laboratuvara kabulü, saklanması ve analize hazırlanışını içeren tüm aşamaları kapsamaktadır.

Prematüre Doğum:37. gebelik haftasından önce gerçekleşen doğum.

Preoperatif: Cerrahi uygulama öncesi süreci ifade eder. Prosedür: Faaliyetlerden oluşan bir sürecin nasıl icra edildiğini anlatan dokümandır.

Prepreanalitik Süreç:Hastaya test istemi yapılması sürecidir.

Profilaktik: Mikrop kapmadan önce önleme amaçlı koruyucu

Prokalsitonin testi: Sıklıkla bakteriyel enfeksiyon şüphesi varlığında ve hayati tehlike oluşturan sepsis vakalarında kullanılır.

Prosedür: Faaliyetlerden oluşan bir sürecin nasıl icra edildiğini anlatan dokümandır.

Psikotrop İlaç: Merkezi sinir sisteminde etkisini gösteren ve beynin işlevlerini değiştirerek algıda, ruh hâlinde, bilinçlilikte ve davranışta geçici değişikliklere neden olan, uzun süre kullanıldığında fiziksel bağımlılığa yol açan ilaçlardır.

Pulmoner emboli: Bir akciğer atardamarının ani tıkanmasıdır.

Radyoaktif Atık: Serbestleştirme sınırlarının üzerinde aktivite konsantrasyonu içeren ve bir daha

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :26/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

kullanılması düşünülmeyen nükleer ve radyoaktif maddeler ile radyoaktif madde bulaşmış ya da radyoaktif olmuş yapı, sistem, bileşen ve malzemeleri ifade eder.

Ramak Kala Olay: Hasta ve çalışanların güvenliğini tehdit edebilecek, gerçekleşmek üzereyken son anda gerçekleşmeyen istenmeyen olayları ifade eder.

Reaksiyon Süresi için Geri Sayım Sembolü: Kan ölçüm cihazı ölçümü 6 saniyede yapar. Ölçüm esnasında cihaz geri sayım yapar. Sayım bir olduğunda sonucu gösterir.

Referans Aralık: Belli bir test için bir toplumdaki referans bireylerde elde edilen en düşük ve en yüksek değerler aralığıdır.

Rehabilitasyon: FTR uzmanı ve/veya fizyoterapist tarafından uygulanan özel tedavi teknikleri.

Rehber: Yapılan faaliyetlerde yol gösterme ve bilgilendirme amacıyla oluşturulan dokümandır.

Revizyon: Yayınlanmış olan doküman ve formlarda saptanan uygunsuzlukların düzeltilmesi, iyileştirme ya da uygulama farklılıklarının tanımlanması amacıyla dokümanlar üzerinde yapılan değişikliklerdir.

Revizyon Numarası: Dokümanın kaç kez güncellendiğini ifade eder.

Revizyon Tarihi: Dokümanın en son güncellendiği tarihi ifade eder.

Rıza: Kişinin tıbbi müdahaleyi serbest iradesiyle ve bilgilendirilmiş olarak kabul etmesini ifade eder.

Rıza Belgesi: Uygulanacak tıbbi işleme ilişkin, işlemi yapacak sağlık personeli tarafından hastaya aktarılan bilgilerin yer aldığı ve hastanın rızasını almak için oluşturulmuş dokümandır. Risk: Bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile gerçekleşmesi halinde yol açacağı sonucun şiddetinin birlikte ele alınmasıdır.

Risk: Bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile gerçekleşmesi halinde yol açacağı sonucun şiddetinin birlikte ele alınmasıdır.

Risk Analizi: Risklerin kapsamlı olarak anlaşılmasını sağlayan yöntemler ile risklerin belirlenmesi, risklerin oluşması halinde ortaya çıkabilecek zararın şiddetini ele alacak şekilde değerlendirilmesini ifade etmektedir.

Bu kapsamda risk analizi;

Hastaların maruz kalabileceği tehlikelerin belirlenmesi.

Tehlikelere maruziyet sıklığı ve etkilenme düzeyinin saptanması.

Hangi hasta veya hasta gruplarını etkilediğinin değerlendirilmesi işlemlerini kapsamalıdır.

Risk Azaltıcı Önlemler: Yasal mevzuat dışında hastane idaresince düzenlenen, talimat, prosedür gibi özel düzenlemelerdir.

Risk değerlendirmesi: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmalar.

Riskli Girişimsel İşlem: Tanı veya tedavi amacı ile hastanın cilt/mukoza bütünlüğünü bozarak bir organa yönelik yapılan tıbbi işlemlerdir.

Risk Sonucu (Şiddet): Riske maruz kalan kişi / kişiler üzerinde oluşturduğu olumsuz etkinin

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :27/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

büyüklüğüdür.

Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesi: İnsanların kendi sağlıkları üzerindeki kontrollerini artırmalarını ve sağlıklarını geliştirmelerini sağlama sürecidir. Sağlığın teşviki ve geliştirilmesi kapsamlı sosyal ve politik bir süreci temsil eder. Yalnızca bireylerin beceri ve kapasitesini artırmaya yönelik eylemleri değil, aynı zamanda sosyal, çevresel ve ekonomik koşulları da değiştirmeye ve böylece bunların toplum ve bireysel sağlık üzerindeki etkilerini hafifletmeye yönelik eylemi de benimsemektedir. Sağlığın teşviki ve geliştirilmesi, insanların sağlığın belirleyicileri (biyolojik, sosyal, ekonomik, çevresel, yaşam tarzı gibi faktörler) üzerindeki kontrollerini artırmalarını böylece kendi sağlıklarını iyileştirmelerini sağlama sürecidir.

Sağlık Hizmeti ile İlişkili Enfeksiyon: Hastaya bir hastanede veya başka bir sağlık kuruluşunda bakım ya da sağlık hizmeti sunulması sırasında gelişen ve o kuruma başvuru sırasında var olmayan ya da kuluçka döneminde olmayan enfeksiyonlardır. Kurumda sunulan hizmetle ilişkili olarak gelişen ancak taburculuk sonrasında bulgu veren enfeksiyonlar ve o sağlık kuruluşundaki sağlık çalışanlarında meslekleriyle ilişkili olarak gelişen enfeksiyonlar da bu kategoride ele alınır.

Semifowler pozisyon:Yüz üstü pozisyon

Sentil: Aralık Genişliklerini Ölçmeye Yarayan Bir Alettir.

Ses: Katı, sıvı ve havada dalgalar halinde yayılan bir enerji şeklidir.

Sessiz Oda: Psikiyatri acil durumlarında kullanılmak üzere, hastaların kendine zarar vermesini engelleyecek şekilde tasarlanmış, oda.

Sharp box: Delici kesici aletlerin atıldığı atık kutusu

Sims Pozisyonu:Yüz üstü ve yan yatış pozisyonlarının birleşiminden oluşur. Bilinci kapalı hastanın ağız drenajında kullanılır.

Skopi: Cerrahi, travmatoloji, ortopedi, minimal invaziv cerrahi ve kardiyoloji için kullanılan mobil bir X ışını ünitesidir.

SKS Hastane 7 Hastane Formülleri: Doktor ve eczacılar için referans niteliğinde olan, sağlık problemlerinin tedavisinde en etkin, güvenilir ve ekonomik ilaçların listesiyle birlikte reçete yazımı için gerekli temel ilaç bilgilerini içeren kaynaktır.

Soğuk İskemi: Organın koruyucu sıvıya alındıktan sonra hastaya nakline kadar geçen süredir.

Soğuk Zincir: Üretiminden uygulanmasına kadar geçen süreden ısının (genellikle +2 -+8°C) hep sabit kalmasının zorunlu olduğu ürünlerdir. Isı bu seviyelerin altında ya da üstünde olduğunda ürünün etkinliği bozulur.

Sosyal Tip El Yıkama: Ellerdeki kir ve geçici florayı uzaklaştırmak amacı ile su ve sabunla yapılan yıkamadır. Etkinlik mekaniktir. Kalıcı flora etkilenmez.

Sözel İstem: Sözel istem, hekimin yazılı olarak istem veremeyeceği zorunlu hallerde, istemi ilgili hemşireye sözlü olarak iletmesi olarak tanımlanmaktadır.

Standart: Sürekli kalite anlayışını benimsemek ve geliştirmek üzere kullanılan optimum standartları

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :28/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

sağlayan belgelendirme süreçleridir.

START Sistemi: Simple Triage And Rapid Transport

Steril: Mikropsuz

Steril (birincil) Alan: Ameliyathane odaları ve cerrahi el yıkama işlemlerinin yapıldığı alanlardır.

Steril Olmayan Alan (non steril alan-temiz olmayan alan-üçüncü alan): Ameliyathanenin diğer alanlarla bağlantısını sağladığı alanlardır.

Steril Eldiven: Cerrahi asepsi durumunda kullanılan tek tek paketlenmiş olarak bulunan eldiven.

Sterilizasyon: Fiziksel ya da kimyasal yöntemler ile herhangi bir maddenin ya da cismin üzerinde bulunan tüm mikroorganizmaların, sporlar dahil öldürülmesidir

Sterilizatör:Hastalık yapan ve yapmayan mikroorganizmaların tümünün ortadan kaldırılması amacıyla kullanılan cihaz.

Supine Pozisyon: Hastanın sırt üstü yatırıldığı pozisyon

Sürveyans: Belirli hastalıkların nasıl ortaya çıktığı ve dağıldığına ilişkin sistematik olarak yapılan gözlemdir.

Sütür: Vücuttaki kesiklere yapılan dikiş işlemidir.

Symphysis Pubis : Karın duvarının en alt kısmında, gevşek bağ dokusu ve yağ dokusundan oluşan bölge

Şiddet: Çevre etkilerinin olduğu andaki çevre ve insan sağlığı üzerinde neden olacağı tahribat ile miktarının değerlendirilmesidir.

TAEK: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Türkiye'nin radyasyon ve nükleer enerji politikalarına yön vermek üzere kurulmuş kurumdur.

Tahliye: İç veya dış etkiler nedeniyle hasta, personel ve hasta yakınları için güven vermeyen hastanelerin bir bölüm veya tamamının boşaltılarak insanların daha güvenli bölgelere nakledilmesidir .

İnternal Tahliye; Hastaların hastane içinde güvenli bir yere transferidir.Horizantal ve vertikal tahliye olarak ikiye ayrılır.

Horizantal tahliye; hastaların aynı katta güvenli bir yere nakledilmesidir. Fonksiyonel nedenlerle yapılan tahliyelerde tercih edilen bir tahliye Çeşididir. Kırmızı okla yapılan tahliye cinsi hastane içi aynı kata yapılan tahliye çeşidi olduğu için *horizantal tahliye*dir

Vertikal tahliye; hastaların aynı binanın başka bir katına nakledilmesidir. Gerek fonksiyonel nedenlerle tahliyede gerekse afet durumlarında binanın zarar görmediği durumlarda tercih edilen bir tahliye çeşididir. En az 2 alt kata transfer yapılmalıdır. Sarı okla yapılan tahliye çeşidi farklı kata tahliye olduğu için(en az 2 alt kat) vertikal tahliye

Eksternal Tahliye; hastaların hastane dışında güvenli bir yere transfer edilmesidir, parsiyel yada total olmak üzere iki çeşittir.

Parsiyel tahliye; hastanenin zarar gören bölümünün tahliye edilmesidir. Bu tür tahliyede diğer

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :29/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

bölümlerdeki personelden de yardım alınabilir.

Total tahliye; hastanenin tamamen boşaltılmasıdır. Ancak bu tip tahliye zorunlu olmadıkça tercih edilmez.

Talimat: Tek bir faaliyetin işlem basamaklarını içeren dokümandır.

Tam Kan:Bir bağışçıdan, antikoagülanlı koruyucu sıvı içeren steril bir torbaya alınmış, bileşenlerine ayrıştırılmamış kan.

Tam Kandan Elde Edilen Ürünler: Tam kanın işlenmesi sonucu elde edilen kan ürünleridir.

Tanılama:Hastanın fizyolojik, güvenlik ait olma, değer ve kendini geliştirme yönünde ihtiyaçlarının belirlendiği aşamadır.

Taşıma: Atıkların geçici depolama birimlerinden uygun taşıma araçları ile alınarak bertaraf alanına götürülmesi işlemidir.

Taze Tam Kan: 24 saatten daha kısa süre beklemiş tam kan

Tehlike: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın veya malzemenin hasar görmesi, işyeri ortamının zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine sebep olacak kaynak veya durum.

Tehlikeli Atık: Ünitelerden kaynaklanan, genotoksik, farmasötik ve kimyasal atıklar ile ağır metal içeren atıklar ve basınçlı kaplarıdır..

Temel Politika: Sağlık hizmeti veren kuruluşun misyon ve vizyonu ile kurumsal hedef ve amaçlarının belirlenmesidir.

Temel Tesis Kaynakları: Sağlık hizmetinin sunumunda kullanılacak teknolojilerin ihtiyaç duyduğu minimum alt yapı oluşumlarını ifade etmektedir.(Su, elektrik, havalandırma ve medikal gaz sistemleri vb.)

Temizlik: Kir ve organik artıkların fiziksel olarak uzaklaştırılmasıdır.

Temiz Alan (yarı steril alan-ikinci alan): Steril alan ve steril olmayan alanların arasında kalan alanlardır.

Tesis Yönetimi: Sağlık hizmeti veren kuruluşun amaçlarına ulaşabilmesi için, artan sağlık ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılanmasına olanak sağlayacak, gerekli kaliteli çalışma ortamı ile fiziki ve işlevsel düzenlemelerin planlanması, uygulanması ve yönetimi ile ilgili tüm çalışmaların koordine edilmesidir.

Test Strip Giriş Sembolü: Test sribi, strip yuvasına doğru girdiğinde bir sinyal sesi duyulur.

Ters Etki: İnsanda, ilaç kullanımıyla ilgili ortaya çıkan herhangi bir yan etkiye denir.

Thermobox: Genellikle toplu yemek endüstrisinde kullanılan ve yemeklerin taşınması esnasında sıcaklıklarını korumak amaçlı, ısı yalıtımlı taşıma kaplarına verilen addır.

Tıbbi Atık: Ünitelerden kaynaklanan, enfeksiyöz, patolojik ve kesici-delici atıklarıdır.

Tıbbi Atık Personeli: Hastanedeki tüm birimlerden alınan tıbbi atıkları özel tıbbi atık arabasında toplayan ve geçici depolara güvenli bir şekilde taşınmasını sağlayan personeldir.

Tıbbi Atık Taşıma Arabası: Hastanede üretilen tüm tıbbi atıkların toplanarak geçici atık depolarına taşınmasında kullanılan arabalardır.

Tıbbi Gaz: Sağlık hizmeti sırasında anestezi işlemelerde veya tanı ve tedavi amacı ile kullanılmak üzere

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :30/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

üretilmiş ve paketlenmiş gaz.

Tıbbi Kayıt: Muayene, teşhis ve tedavi amacıyla kurumda hizmet verilen hastalar ile adlî vak'alara ait her türlü elektronik ya da manuel belgeyi ifade etmektedir.

Tıbbi Müdahale: Tıp mesleğini icraya yetkili kişiler tarafından uygulanan, sağlığı koruma, hastalıkların teşhis ve tedavisi için ilgili meslekî yükümlülükler ve standartlara uygun olarak tıbbın sınırları içinde gerçekleştirilen fizikî ve ruhî girişimi ifade etmektedir.

Tıbbi Sosyal Hizmet Sunumu: Ayakta ya da yatarak tedavi gören hastaların tıbbi tedaviden etkili bir şekilde yararlanması, sosyal sağlığının korunması ve geliştirilmesi, tedavi sürecinde hastanın ailesi ve çevresi ile ilişkilerinin düzenlenmesi, tedavi sürecini etkileyen psiko-sosyal ve sosyo-ekonomik sorunlarının zamanında çözümlenerek sosyal işlevselliğini yeniden kazanması amacıyla yürütülen sosyal hizmet uygulamasını ifade etmektedir.

Toplum Ruh Sağlığı Merkezi (TRSM): Ağır ruhsal problem yaşayan hastalara, toplum temelli ruh sağlığı modeli çerçevesinde psikososyal destek hizmeti veren, hastaların takip ve tedavilerin yapılmasını sağlayan, gerektiğinde evde takip, tedavi ve hasta-aile eğitimi sunan merkezdir.

Total Parenteral Beslenme : Gastrointestinal yolla beslenemeyen ya da bu yolla beslenmesi sakıncalı görülen hastalara, yeterli besin maddelerinin damar yoluyla verilmesi işlemidir.

Traksiyon:Çekme

Transfüzyon: Sağlık sorunu sebebiyle ihtiyacı olan hastaya tam kan ya da kan bileşeni naklini ifade eder.

Travay: Düzenli rahim kasılmalarının ortaya çıkması ile başlayan süreç.

Triyaj: Acil servislere başvuran hastaların hastalıkları ile ilgili şikâyetleri, belirtilerin şiddeti ve tıbbi durumlarının aciliyeti göz önüne alınarak hekim veya bu konuda eğitim almış sağlık personeli tarafından yapılan öncelik belirleme işlemidir.

Transport: Ulaşım.

Transfüzyon: Sağlık sorunu sebebiyle ihtiyacı olan hastaya tam kan ya da kan bileşeni nakli.

Transfüzyon Merkezi: Acil durumlar dışında kan bağışçısından kan alma yetkisi olmayan, temin edilen kanı veya bileşenini transfüzyon için çapraz karşılaştırma ve gerek duyulan diğer testleri yaparak hastalara kullanılması maksadıyla hazırlayan birim.

Transfüzyon Reaksiyonu: Kan ve kan bileşenlerinin transfüzyonu sırasında veya sonrasında alıcıda görülen istenmeyen etki.

Travma: Canlı üzerinde beden ve ruh açısından önemli ve etkili yaralanma belirtileri bırakan yaşantı, bir doku ya da organın yapısını ya da biçimini bozan ve dıştan mekanik bir etki sonucu oluşan yerel yaradır.

Ulusal Mikrobiyoloji Standartları: Bulaşıcı hastalıkların kesin tanısı ve erken uyarı-yanıt sistemini ilgilendiren halk sağlığı tehditlerinin araştırılmasında geçerli tekniklerin, geçerli teknik adımlarla uygulanmasını sağlamak amacıyla Bakanlıkça geliştirilmiş olan klinik mikrobiyoloji alanındaki ulusal tanı

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :31/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

standartlarıdır.

Uyarı Veren Dijital Derece: Buzdolapları için geliştirilmiş ısıda meydana gelen değişiklikleri mümkünse alarm vererek uyarabilen, Usb bağlantısı ile veri aktarımı sağlanabilen, değişimlerde mesaj ile bildirim yapabilen ve belli periyotlarda kalibrasyonunun yapıldığı ısı ölçerlerdir.

Uygulama: Hedefe ulaşmak için planın uygulamaya konması aşamasıdır.

Uzun Süreli Kateterizasyon: Bu tanımlama 30 günden daha uzun süreli kateterizasyon için kullanılmaktadır. Uzun süreli kateter uygulanan hastalarda genellikle hareket kısıtlılığına neden olan basınç ülserleri, inkontinans veya mesane boyu obstrüksiyonu gibi sorunlar vardır. Bu hastaların hepsinde bakteriüri gelişir.

Varlık (Bilgi Yönetimi) : Kuruma ait tüm hassas bilgiler ve bu bilgilerin işlendiği ortamlardır.

Ven: Damar

Venöz tromboembolizm: Toplar damarlar (ven), vücut dokularından kanı toplayıp kalbe ve akciğere getiren damarlardır. Venöz tromboembolizm (VTE), toplardamarlarda kan pıhtısı (trombüs) oluşmasını ifade eden bir terimdir. Toplardamarda pıhtı olduğu zaman, kan akımı kısmen ya da tamamen bloke olur ve bu bölgede ağrı, kızarıklık ve şişlik meydana gelir. Bu olay vücuttaki derin bir toplardamarda olduğu zaman derin ven trombozu (DVT) adını alır.

Ventilatör : Solunum Cihazı

Ventriküler: Küçük boşluk ya da kalbin alt odacıklarından her biri, karıncık.

Venturi Maske: % 24-50 yoğunlukta ve dakikada 3- 8 lt oksijen uygulanabilir. Gürültülüdür ve kolostrofobiye neden olur. KOAH' lı hastalarda kullanılır. Karbondioksit birikimi olan hastalar-da kullanılması kontrendikedir.

Veri Kaynağı : Verinin toplanacağı ortam ile hesaplamada kullanılan ICD-10 ve SUT kodları, otomasyon üzerinden yapılan bildirimler ve istatistik veriler gibi.

Veri Tabanı: Birbirleriyle ilişkili bilgilerin depolandığı alanlardır. Veri tabanları; büyük miktardaki bilgileri depolamada geleneksel yöntem olan "dosya-işlem sistemine" alternatif olarak geliştirilmiştir.

Veri Toplama: Hasta ve yakınlarından alınan bilgiler ve laboratuvar, radyoloji raporları ve hasta bulgularından elde edilen bilgilerdir. Bu elde edilen bilgiler tanılama formuna kayıt edilir.

Virtual LAN: Sanal yerel alan ağı anlamına gelen VLAN, yerel ağ içerisinde çalışma grupları oluşturmak, yerel ağı anahtarlarla bölmektir.

Virülans: Bir patojenin(bakteri, virüs vb.) hastalığa neden olma yeteneğidir.

Vizyon: Sağlık hizmeti veren kuruluşun mevcut koşullar altında ulaşmayı hayal ettiği durum ve gelecekle ilgili ana felsefesinin; iddialı ve mükemmelliği ön plana çıkaran cümleler ile dikkat çekici ve kolay anımsanabilir şekilde ifade edilmesidir.

Vücut Kitle İndeksi (VKİ): Vücut kütlesinin (kg), uzunluğunun metre cinsinden karesine bölünmesiyle hesaplanır. İdeal ağırlık ise ulaşılmak istenen VKİ'nin, boy uzunluğunun karesi ile çarpılmasıyla elde

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :32/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

edilir.

Weaning : Ventilatörden Ayrılma

Weber : Ölçüm değeri birimi

Yabancı Dilde Hazırlanan Dokümanlar: Yabancı dillere çevirisi yapılan dokümanlardır.

Yan Etki: Bir ilacın zararına bakılmaksızın gösterdiği amaçlanmamış bütün farmakolojik etkilerdir.

Yangın Algılama Sistemleri: Kapalı mekânlarda can ve mal güvenliğini yangına karşı erken uyarı sağlayarak koruyan sistemlerdir.

Yardımcı Doküman: Prosedür, Talimat, Rehber, Form, Plan, Liste, Rıza Belgesi ve Dış Kaynaklı dokümanların dışında kalan veya bu dokümanları destekleyici nitelikteki dokümandır.

Yasal Mevzuat: Çevre boyutu ile ilgili herhangi kanun, yönetmelik vb. mevzuatın varlığını veya yokluğunu ifade eder.

Yatan Hasta: Yatış işlemi yapılarak tanı ve tedavi işlemleri yürütülen hastalardır. Yatan hastalara, gününbirlik yatış işlemi yapılan hastalar dâhildir. Yayın Tarihi: Dokümanın yürürlüğe girdiği tarihi ifade eder.

Yayın Tarihi: Dokümanın yürürlüğe girdiği tarihi ifade eder.

Yönetmelikler: Özel hastane yönetmeliği ve ilgili yönetmelikler.

Yüksek Düzeyde Dezenfeksiyon: Tüm vejetatif bakteriler, virüsler ve mantar sporlarıyla bakteri sporlarının bir kısmının eliminasyonu. Sıklıkla alet dezenfeksiyonu anlamına gelir.

Yüksek Riskli İlaç: Terapötik ve maksimum dozları birbirine yakın olan ilaçlardır. Hatalı kullanıldıklarında, hasta üzerinde geri dönüşsüz veya kalıcı olumsuz etki yaratabilirler.

Yüksek Manyetik Alan: Manyetik alan, vektörel bir büyüklük olup, bir mıknatısın, mıknatıssal özelliklerini gösterebildiği alandır. MRG üniteleri yüksek manyetik alan olarak kabul edilmektedir.

Ulusal Mikrobiyoloji Standartları: Bulaşıcı hastalıkların kesin tanısı ve erken uyarı-yanıt sistemini ilgilendiren halk sağlığı tehditlerinin araştırılmasında geçerli tekniklerin, geçerli teknik adımlarla uygulanmasını sağlamak amacıyla Bakanlıkça geliştirilmiş olan klinik mikrobiyoloji alanındaki ulusal tanı standartlarıdır.

Uluslararası Biyotehlike Amblemi: Tıbbi atık torbaları veya kapları ile kesici-delici atık kapları, bunların taşınmasında kullanılan konteyner ve araçlar ile geçici depolama birimlerinin üzerinde bulundurulması gereken amblemdir.

Üriner Kateterizasyon Endikasyonları

- Anatomi ya da fonksiyonel akut ya da kronik obstrüksiyona bağlı retansiyon.
- İdrar inkontinansı.
- Ameliyat sonrası idrar drenajı.
- Nörojenik mesane disfonksiyonları.
- Mesane irragasyonu.

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Dok.No :DY-RH-01 Yayın Tarihi :01.12.2011 Revizyon No :01 Revizyon Tar.:07.09.2020 Sayfa No :33/33
	TANIMLAR KISALTMALAR REHBERİ	

- Sitotoksik tedavi.
- İdrar atılımının ölçümü.
- Tanı ve tetkik amaçlı.

Alternatif Yöntemler:

Eksternal (harici) toplama araçları (prezervatif sondalar-kondom): Bir idrar torbasının toplayıcı kanalı kondom ile penise tutturulmaktadır. İnkontinansı olan erkek hastada çıkışta obstrüksiyon yoksa ve işeme refleksi sağlam ise faydalı olabilir.

Temiz aralıklı kateterizasyon: Hastanın kendisi veya bakımı veren kişi tarafından 3-6 saatlik aralarla uygulanan sondalar ile idrarın periyodik olarak mesaneden boşaltılmasıdır. Spinal kord hasarı olan ve meningomyeloselli çocuklar gibi özel hasta gruplarında ilk tercih edilen metottur.

Suprapubik Kateterizasyon: Mesane drenajının küçük bir kateter ile karın ön duvarından dışarı yapılmasıdır.

İntraüretal Kateterizasyon: Son on yıl içinde benign prostat hipertrofisine sekonder gelişen üriner retansiyonunu önlemek için intraüretal kateterlerin uygulanması gündeme gelmiştir. Bu amaçla altın kaplı spiral tüp veya poliüretan-malekot tip kateterler uygulanmıştır.

Whirlpool Kazanı: Girdap banyosu

Zarar: İş yapılan yer ve çevresinde, ürün ve ekipman hasarı ve bunlardan kaynaklanan her türlü maddi kayıp ile, iş yapanın kazanma gücünün hasar görmesini (fiziksel yaralanmayı, hastalığı) veya ortadan kalkmasını (ölümü) ifade eder.

Zırhlama: Radyasyon maruziyetini azaltma amacı ile radyasyon kaynağı ile insanlar arasına bariyer yerleştirme işlemidir.